

Damià Calvet garanteix la plena conservació del cràter del volcà Santa Margarida

El conseller de Territori i Sostenibilitat afirma que el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa és "el Yellowstone català" durant la presentació de l'adquisició de de les 11,9 ha de Can Santa

Feia temps que no es veia tants mitjans de comunicació i autoritats polítiques junts en un acte a la Garrotxa, però la presentació in situ de l'adquisició pública del cràter del volcà Santa Margarida, al terme municipal de Santa Pau, bé s'ho valia. Al capdavant de tots, el conseller Damia Calvet -fins fa poc "segon" del conseller encara empresonat a Estremera, Josep Rull, per a qui ha tingut un record emotiu-; el president de la Diputació de Girona, Pere Vila; la secretària de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà; el director del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, Francesc Xavier Puig; i el batlle de Santa Pau, Josep Companys, a més del president del Consell Comarcal, Joan Espona, i molts dels batlles de la comarca, com els d'Olot, la Vall d'en Bas o la Vall de Bianya.

Durant l'acte, el conseller de Territori i Sostenibilitat, Damia Calvet, ha afirmat que el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa és "el Yellowstone català", la primera àrea del món que va rebre el tractament de parc nacional, el 1872. Calvet ha recordat les paraules de l'aleshores president dels estats Units, Ulysses Simpson Grant, que va dir que calia preservar el parc nacional de l'explotació comercial i de la propietat privada per a la conservació del patrimoni i per al gaudi de la gent, i el conseller hi coincideix quant al capteniment que cal tenir amb el patrimoni que representa el Parc Natural. El conseller ha destacat, també, que "amb aquesta compra conjuntem la identitat i el progrés del país i el president de la Diputació de Girona, Pere Vila, ha manifestat que "les Administracions estem per ajudar les persones, el país i el seu patrimoni". La gestió del cràter queda ara en mans del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, que hi farà actuacions immediates per a garantir-ne la fesomia característica i evitar-ne l'erosió, especialment després de les fortes pluges d'aquesta primavera i tenint en compte l'acció sobre les gredes. Tots dos han coincidit a destacar el consens que hi ha hagut en tot moment amb els propietaris de la finca.

En aquest sentit, amb la secretària de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà, durant la seva intervenció, el director del Parc, Xavier Puig, s'ha sentit lliure de dir: "El patrimoni natural és com una estructura d'estat". Ho ha fet durant la intervenció prèvia en la presentació de l'adquisició pública del cràter del volcà Santa Margarida, 11,9 hectàrees de bosc i terres que han costat 1.159.425 euros, sufragats per la Diputació de Girona, dels quals la Generalitat n'assumeix la meitat (580.000 euros) a través d'una subvenció a la Diputació que, alhora, en cedeix la gestió a l'equip del Parc Natural. Puig ha contat, amb l'ajuda de l'exdirector Josep Maria Mallarach, la història del volcà i els darrers quatre anys d'àrdues negociacions amb els propietaris, el germans Comte, de la finca de Can Santa. Puig ha recordat que actualment visiten la reserva natural del volcà de Santa Margarida unes 50.000 persones a l'any i que això causa un impacte important, amb què les polítiques de conservació, millora i manteniment seran ara, via pressupostos, a l'ordre del dia. **Valor ambiental, social i econòmic** D'aquesta manera, la finca, d'11,9 hectàrees de superfície, ha passat a ser de titularitat pública, afegint-se a una d'adjacent, de 17 hectàrees, que ja era de la Generalitat. En total, 29 hectàrees del volcà, comptant-hi el cràter i la finca El Roure, situada a la banda sud del con, són ara públiques, 33 ha si sumen els camins de l'Ajuntament de Santa Pau, amb què el 19,4% de la reserva natural del volcà -de 170 hectàrees i 16 propietaris-, ara és de titularitat pública. Amb la compra queda garantida la gestió pública dels tres pols d'atracció del Parc Natural: Santa Margarida, el Croschat i la Fageda d'en Jordà. El director del Parc Natural, Xavier Puig, en aquest sentit ha destacat el fet que el 97% de la superfície de l'àrea és en mans de 150 propietaris del volcà Santa Margarida es va produir el passat 18 de maig durant la vigència de l'oportunitat de l'adquisició ja es va plantejar l'any 2014, quan els antics propietaris van manifestar l'interès en la seva venda.

la intenció de vendre la finca, però amb la voluntat de fer-ho a l'Administració en primera instància, conscients del seu valor i singularitat. Precisament, atenent a l'àmbit de la reserva natural, a la seva necessitat de conservació i a l'excepcionalitat de l'element, d'alt interès paisatgístic, dins de la zona volcànica, la Generalitat i la Diputació han estat d'acord en la importància de col·laborar perquè finalment la finca esdevingui propietat pública. Existeix un clar consens a l'entorn del valor únic del volcà de Santa Margarida, i especialment en tot allò que aporta, tant des del punt de vista ambiental com social i econòmic, qüestions que condueixen a una clara justificació del fet que aquest bé resti a disposició i en benefici de tota la ciutadania. L'escriptura d'adquisició de la finca de Can Santa es va produir el passat 18 de maig, justament durant l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola per part de les autoritats de l'Estat. **Actuacions immediates** A Santa Margarida, el Parc Natural es planteja, a curt termini, iniciar les tasques de correcció de l'erosió del terreny en els camins d'accés al con i ordenar-ne els accessos. També, farà una estassada de la vegetació per recuperar els prats de pastura i preservar la distribució tradicional de les feixes i dels usos que afaïonen la fesomia característica del volcà. Pel que fa a la casa de la finca -que havia estat en els darrers anys una casa de turisme rural-, s'hi farà un manteniment i s'hi executaran les reparacions més urgents, tot i que en un futur s'hi planteja situar-hi un mirador o punt d'observació del cràter.

Un volcà emblemàtic La zona volcànica de la Garrotxa forma part d'un conjunt geològic que constitueix el paisatge volcànic més ben conservat de la península Ibèrica. A més, disposa d'una vegetació rica i exuberant, produïda per una climatologia singular, que li atorga uns valors complementaris de naturalesa extraordinaris que sempre han estat reconeguts. En el seu interior existeixen 28 reserves naturals parcials (1.180 hectàrees) protegides pel seu interès geològic i botànic que preserven, de forma majoritària, els cons volcànics de major interès geomorfològic. Una d'aquestes reserves naturals és el volcà de Santa Margarida, de tipus freatomagmàtic, del qual destaca la morfologia circular del cràter, molt poc habitual en el volcans de la zona, amb uns 350 metres de diàmetre i uns 70 metres de fondària. Al bell mig del cràter s'hi troba l'ermita, d'origen romànic, molt modificada posteriorment. Tot plegat conforma una imatge que fa del de Santa Margarida un dels més emblemàtics de la Garrotxa.

El propietari de la finca, Josep Compañys, un caser del poble de Can Santa Margarida, ha tingut un paper clau en la seva adquisició. "Els diumenges hi veníem a fer l'arròs i ens pelàvem els genolls per aquests camins", ha rememorat amb certa emoció. els mots d'ordre de Compañys en la nova etapa que s'obre ara són "preservar, conservar i mantenir".